

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Záznam o průběhu obhajoby

Disertační práce

student: Mgr. Tomáš Velička
datum obhajoby: 18. 9. 2014
téma práce: „*Zeměpanské konfirmační listiny pro česká a slezská města do r. 1420*“

školitel: prof. PhDr. Ivan Hlaváček, CSc.

opONENTI: prof. PhDr. Hana Pátková, PhD.
doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.

předseda komise: prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc.

členové komise: prof. PhDr. Zdeňka Hledíková, CSc.
doc. PhDr. Petr Kubín, PhD.
doc. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.

průběh obhajoby:

Předsedkyně komise prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc., zahájila obhajobu a představila přítomným kandidáta.

Školitel prof. PhDr. Ivan Hlaváček, CSc. představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho disertační prací.

Kandidát Mgr. Tomáš Velička seznámil přítomné se svou disertační prací. Nejprve přehledně přiblížil strukturu, metody a cíle práce spolu s možnými východisky a hypotézami, ke kterým během psaní své disertační práce dospěl. V předkládané práci se zabýval kandidát konfirmačními listinami, které vydali čeští králové a slezská knížata pro česká nebo slezská města. Jednou ze vstupních hypotéz bylo osvětlení vzniku každé konfirmované listiny. Kandidát zároveň uvedl obtížnost takto stanoveného úkolu. Celkově však vyzdvihl důležitost zkoumaného

písemného materiálu a nezapomněl uvést, že šlo o materiál poměrně frekventovaný, tj. o materiál, který byl častým produktem nejen zeměpanských kanceláří, nicméně v sekundární literatuře značně opomíjený. V návaznosti na to seznámil přítomné i s problematikou dostupnosti primárních pramenů. Závěrem sumarizoval výsledky, k nimž ve své práci dospěl. Dotknul se především různé míry sjednocování listinného formuláře, či jazyka konfirmačních listin.

Poté přednesly prof. PhDr. Hana Pátková, PhD., a doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc., závěry svých oponentských posudků. Obě ocenily heuristickou část, reprezentativní členění práce, i systematický rozbor listin. Prof. PhDr. Hana Pátková, PhD., vyzdvihla především přínosnou volbu tématu i kritické zhodnocení dostupných pramenů. Kriticky se vyjádřila k čistě diplomatickému zaměření práce, která by podle ní mohla více přesahovat i do kulturních dějin. Další připomínky se týkaly především formálního zařazení listin do kandidátem stanovených skupin, či problematického chápání charakteru jednotlivých měst a následného zkoumání listin (na příkladu města Rakovník, který kandidát do práce zařadil, ač nebyl do raného novověku chápán jako královské město). Přes všechny tyto dílčí nedostatky však vyzdvihla celkový význam dizertační práce a doporučila práci k obhajobě. Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc. pochválila kandidáta za jasné vymezení práce (historiografické, geografické, věcné atd.), které bylo zároveň pečlivě zdůvodněno. Ocenila velmi dobré zpracování průběhu a druhů konfirmace, dále např. neobvyklý rozsah jednotlivých kapitol. Oproti Prof. PhDr. Haně Pátkové, PhD., uvedla jako dostačující zařazení do historicko-politického vývoje i celkovou výbornou orientaci v tématu. Kriticky upozornila na chybějící průběžné číslování jednotlivých grafů. Celkově však vyzdvihla především bohatou pramennou základnu (nejen prameny zpřístupněné v edicích, ale i originály v polských i českých archivech) a doporučila práci k obhajobě.

Kandidát Mgr. Tomáš Velička odpověděl na posudky oponentů. Nejprve se vyjádřil k připomínce Prof. PhDr. Hany Pátkové, PhD., která se týkala formálního zařazení listin do kandidátem stanovených skupin. Kandidát se odvolával na absenci opory obsahového rozdělení písemností v literatuře, která byla příčinou toho, že přistoupil k určitému způsobu schematizace. Kandidát dále přiznal, že si je vědom sporného zařazení města Rakovník mezi královská města. Zároveň uvedl, že se jednalo jen o jednu listinu, která neměla v celkových přehledech velkou relevanci.

Diskuse:

V diskusi nejprve vystoupil člen komise doc. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc. Otázky se týkaly zmínek o pečetích v konfirmačních listinách, kancelářských tax, specifikaci úředníků v mandačních poznámkách, v neposlední řadě existence listin Zikmunda Lucemburského.

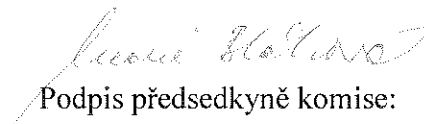
Dále do diskuse přispěl školitel prof. PhDr. Ivan Hlaváček, CSc., který se rozsáhle vyjádřil k problematice tax.

Na závěr položila oponentka doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc., dotaz týkající se průběhu konfirmačního řízení popsaného v literatuře.

Kandidát odpověděl fundovaně na zmíněné otázky. Potvrdil existenci výskytu zmínek o pečetích v jím zkoumaných listinách. V případě kancelářských tax uvedl, že máme jen omezené zmínky, které se dochovaly především na dorsálních stranách zmíněných pramenů. Konkrétněji zmínil v souvislosti s přiblížením jednotlivých úředníků v listinách jméno Jakuba z Berouna. Potvrdil existenci jedné konfirmační listiny Zikmunda Lucemburského pro město Cheb. Vyzdvihl důležitost práce Heinze Mohnhaupta, která se také dotýká zmíněného průběhu konfirmačního řízení.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování: počet členů komise 7 – přítomno členů komise 7 – kladných hlasů 7. Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsala: Mgr. Tereza Daňková

Podpis předsedkyně komise: